

Toimenpideoite TPA 15/2018 vp

Ville Tavio ps ym.

Toimenpideoite lainvalmistelun lapsivaikutusten arvioinnista

Eduskunnalle

Lapsivaikutusten arviointi pitää saada vakiintuneeksi osaksi ministeriöiden lainvalmistelutyössä. Lapsivaikutusten arvioinnissa tarvitaan toimintatapojen ja -kulttuurin muutos sekä uutta ohjeistusta.

Hallituksen esityksiin pitää sisältyä tieto siitä, onko niitä laadittaessa tehty lapsivaikutusten arviointia. Esityksissä pitäisi erikseen mainita, jos lapsivaikutusten arviointia ei ole tehty sen takia, ettei esityksellä katsota olevan todennäköistä vaikutusta lasten kehitykseen, hyvinvointiin ja mahdollisuuksien tasa-arvoon.

Eduskunnalle on annettu kaikkien aikojen ensimmäinen lapsiasiavaltuutetun kertomus. Lapsiasiavaltuutettu vetoaa meihin kansanedustajiin, jotta me määrittäisimme ja hyväksyisimme yhdessä Suomen lapsipolitiikan keskeiset tavoitteet ja tarkkailisimme muutosten konkreettisia mittareita.

Lapsiasiavaltuutetun kertomuksessa korostuu, että lapsuus antaa suunnan ihmisen myöhemmälle kehitykselle: "Mitä lapsuudessa jää tavoittamatta, kertautuu myöhemmin aikuisuudessa. Mitä lapsuudessa saavutetaan, kertautuu moninkertaisena hyvänä sekä yksilölle että yhteiskunnalle."

Lainsäädännön lapsivaikutusten arviointi tulee nostaa valtiojohdossa merkittävämpään asemaan ja tehokkaaseen havainnointiin. Suomessa ei ole tarpeeksi selkeää lapsipolitiikan johtamista. Yksittäisiä toimia tehdään, mutta niiden pitkäjänteisiä, vaalikaudet ylittäviä vaikutuksia ei riittävästi arvioida. Ajallisen ulottuvuuden lisäksi myöskään arviointityön laaja-alaisuus ei ole riittävällä tasolla.

Eduskunnassa keskeisimpiä valiokuntia aiheen kannalta ovat sosiaali- ja terveysvaliokunta, sivistysvaliokunta sekä työelämä- ja tasa-arvovaliokunta. Toisaalta lasten elämän kannalta oleellisia asioita voidaan käsitellä muissakin valiokunnissa.

Valiokunnissa ja erityisesti esityksiä valmistelemissä ministeriöissä on nyt ryhdyttävä pohtimaan lapsivaikutusten arviointia ja oleellisimpia mittareita tavoitteiden saavuttamisen seurannalle lasten kehitykseen, hyvinvointiin ja mahdollisuuksien tasa-arvoon liittyvien asioiden osalta.

Tärkeää olisi, että valtakunnan tasolla eri valmistelevat ja päättävät tahot yhdistäisivät tietonsa ja tavoitteensa kokonaisvaltaisemman lapsipolitiikan muodostamiseksi. Kuntatasolla lapsivaikutusten arvioinnin pohtimisen määrä vaihtelee kunnittain.

Toimenpideoite TPA 15/2018 vp

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin lapsivaikutusten arvioinnin saattamiseksi vakiintuneeksi osaksi ministeriöiden lainvalmistelutyötä.

Toimenpidealoite TPA 15/2018 vp

Helsingissä 23.3.2018

Ville Tavio ps
Antti Rantakangas kesk
Niilo Keränen kesk
Peter Östman kd
Johanna Karimäki vihr
Kimmo Kivelä sin
Sami Savio ps
Suna Kymäläinen sd
Joonas Räsänen sd
Hanna Sarkkinen vas
Katja Taimela sd
Lauri Ihalainen sd
Jani Toivola vihr
Esko Kiviranta kesk
Mari-Leena Talvitie kok
Juha Pylväs kesk
Markku Pakkanen kesk
Hannu Hoskonen kesk
Stefan Wallin r
Pertti Salolainen kok
Kauko Juhantalo kesk
Lea Mäkipää sin
Sirkka-Liisa Anttila kesk
Päivi Räsänen kd
Jukka Kopra kok
Jyrki Kasvi vihr
Maria Tolppanen sd
Olli-Poika Parviainen vihr
Leena Meri ps
Jari Ronkainen ps
Toimi Kankaanniemi ps
Antero Vartia vihr
Mika Kari sd
Mikko Kärnä kesk
Eeva-Johanna Eloranta sd
Eva Biaudet r
Anna-Maja Henriksson r
Thomas Blomqvist r
Veronica Rehn-Kivi r
Sari Multala kok
Ulla Parviainen kesk
Hanna Kosonen kesk
Eeva-Maria Maijala kesk
Timo Harakka sd

Toimenpidealoite TPA 15/2018 vp

Merja Mäkisalo-Ropponen sd
Jari Myllykoski vas
Li Andersson vas
Sirpa Paatero sd
Kari Uotila vas
Pia Viitanen sd
Satu Hassi vihr
Antti Rinne sd
Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Maria Guzenina sd
Emma Kari vihr
Silvia Modig vas
Krista Mikkonen vihr
Kari Kulmala sin
Olavi Ala-Nissilä kesk
Sari Essayah kd
Jukka Gustafsson sd
Aino-Kaisa Pekonen vas
Harry Harkimo kok
Jani Mäkelä ps
Martti Talja kesk
Pekka Puska kesk
Markus Lohi kesk
Eerikki Viljanen kesk
Ritva Elomaa ps
Marisanna Jarva kesk
Mikko Alatalo kesk
Maarit Feldt-Ranta sd
Ari Jalonen sin
Pekka Haavisto vihr
Susanna Huovinen sd
Anneli Kiljunen sd
Riitta Myller sd
Markus Mustajärvi vas
Martti Mölsä sin
Matti Vanhanen kesk
Arto Pirttilahti kesk
Jaana Laitinen-Pesola kok
Mika Raatikainen ps
Pauli Kiuru kok
Sinuhe Wallinheimo kok
Krista Kiuru sd
Annika Lapintie vas
Paavo Arhinmäki vas
Kaj Turunen sin
Mikaela Nylander r

Toimenpidealoite TPA 15/2018 vp

Mats Nylund r
Juho Eerola ps
Pentti Oinonen sin
Timo V. Korhonen kesk
Ilkka Kanerva kok
Pilvi Torsti sd
Sanna Lauslahti kok
Ville Vähämäki ps
Petri Honkonen kesk
Pertti Hakanen kesk
Hanna Halmeenpää vihr
Kristiina Salonen sd
Seppo Kääriäinen kesk
Lasse Hautala kesk
Eero Reijonen kesk
Olli Immonen ps
Laura Huhtasaari ps
Rami Lehto ps
Mika Niikko ps
Arja Juvonen ps
Sari Tanus kd
Timo Heinonen kok
Satu Taavitsainen sd
Ilmari Nurminen sd
Katja Hänninen vas
Anna Kontula vas
Anders Adlercreutz r
Harri Jaskari kok